

„Er staat iets te gebeuren in Amerika”

Op 20 november, een dag voor de grote betoging tegen kernwapens in Amsterdam, bezochten drie vertegenwoordigers van de Amerikaanse vredesbeweging de VU. Ze kenden aktievoerend Nederland inmiddels goed, na alle bezoeken aan IKV-kernen, VVDM, vakbonden en Pax Christi.

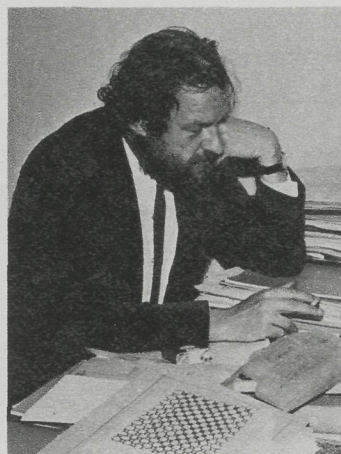
De gehele groep telde vijftien personen. De meesten bezochten later ook de hoorzitting van de Wereldraad.

Eén van hen was **Molly Rush** van het Thomas Merton Centre in Pittsburgh, een vredesinstituut. Zij vertelde dat de Amerikaanse vredesbeweging tot voor kort klein was en vooral uit plaatselijke initiatieven bestond. „Maar dat verandert in hoog tempo. De beweging groeit.”

Er staat iets te gebeuren in de Verenigde Staten, meldden ook de andere gedelegeerden, iets dat lijkt op de vredesbeweging in Europa. **Jean Carroll**, van het „Verbond voor een nieuwe buitenlandse en militaire politiek” vertelde dat het afgelopen jaar zo'n 7000 artsen stad en land afreisden om de mensen ervan te doordringen dat gezondheidszorg na een kernaanval een droombeeld is.

Zijn verbond voert al anderhalf jaar aktie tegen de MX-raket. Deze zou worden geplaatst in een aanvankelijk Reagangezinde en ook verder uiterst behoudende streek, maar toen bekend werd dat hun gebied met de MX-raket werd opgezaagd, vond een omslag plaats die uitliep op velerlei akties.

Toch is er nog een lange weg te gaan, meende **Terry Provence**, het derde delegatielid. In de Verenigde Staten tekent zich meer en meer een militarisering van de samenleving af, die nog eens wordt aangemoedigd door de komst van Reagan. „De moge-

Prof. dr. L. Vlijm

lijkheid van een kernoorlog wordt de mensen onder ogen gebracht. Het streven is een terugkeer naar de tijd van eind jaren veertig en jaren vijftig, naar een overwicht op Rusland, naar overleving van een kernoorlog en zelfs een overwinning. Er is veel latente steun voor de vredesbeweging, maar veel Amerikanen ervaren bij zichzelf een muur om hun gevoelens en angsten voor de kernwapens te uiten. Ook is het voor velen moeilijk zich druk te maken over een kernoorlog die eerder in Europa dan in Amerika zal plaatsgrijpen”, zo vertelde hij. Twee jaar geleden startte de „nucleair freeze campaign”, een campagne om de mensen te winnen

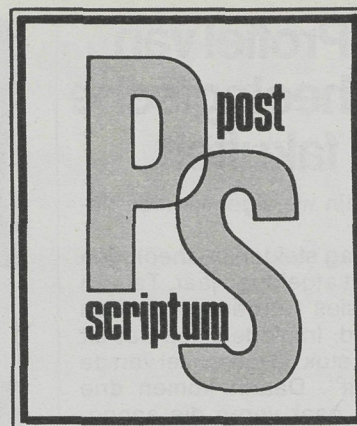
voor een bevrozing van het aantal kernwapens, een aktie die landelijk steeds meer aanslaat. Uit enquêtes blijkt dat ook talloze Reaganaanhangers achter dergelijke campagnes staan.

De VU-moties tegen kernbewapening spraken de afgevaardigden aan, zozeer dat zij aankondigden de tekst ervan op Amerikaanse universiteiten te doen rondgaan. In de VS zijn wetenschappelijk en militair onderzoek veel meer verweven dan in ons land.

De Universiteitsraad nam deze moties tegen kernwapens aan vlak vóór de komst van de hoorzitting. (Zie VU-magazine december). In de toelichting stond onder meer: „Alle kontakten van de VU met het militair-industrieel kompleks (...) worden afgewezen voor zover, middels deze kontakten direkt of indirekt medewerking wordt verleend aan het produceren of installeren van kernwapens.”

Daags na de aanneming gaf prof. dr. L. Vlijm, voorzitter van de Raad, een nadere uitleg van de konsekwenties van de moties.

„Op dit ogenblik ontvangt de VU geen opdrachten van de overheid en de in-

dustrie tot militair onderzoek. Maar mocht het ooit zover komen, dan zegt deze motie: nee!”

Dát het zover komt, leek Vlijm beslist niet denkbeeldig: „In deze tijd van bezuinigingen is het niet onwaarschijnlijk dat de overheid de universiteiten zal adviseren om meer opdrachten van de industrie aan te nemen voor kontraktonderzoek. Als daar opdrachten voor militair onderzoek uit voortvloeien, kan de VU met deze moties in de hand dergelijke opdrachten afwijzen.”

Overigens wilde Vlijm daarvoor geen duidelijke grenzen aangeven: „Alle wetenschap kan zowel ten goede als ten kwade worden gebruikt.”

(FS)

Boekje open over gereformeerden

Een 18-jarige dochter van een VU-hoogleraar die in een kraakpand gaat wonen, vormt het schitterende openingsverhaal in het boekje „**Nou pa, veel geluk met je geloof...**” van Trouwredakteur Bert de Jong. Het is een boekje met fijnzinnige verhalen en verhaaltjes geworden dat zich uitstekend leent om 's avonds in bed te lezen. In veel verhalen staan gereformeerden („Je haalt ze er altijd weer uit”) en hun kultuur centraal. Dat blijkt al meteen op de eerste bladzij. Een

citaat willen we u niet onthouden: „Het gereformeerde volk bestaat uit consequente doorduwers, die snel misstanden om zich heen waarnemen en nog sneller onrechtvaardigheden ver van het eigen bed signaleren. Ze hebben soms last van te veel overtuiging.”

De VU-professor (De Jong wil diens naam, daarnaar gevraagd, niet noemen) heeft het een tikkeltje moeilijk met zijn krakende dochter, al voelt hij zich heimelijk wat trots op haar. In een gesprek met haar

probeert hij haar tot andere gedachten te brengen, maar dochterlief weet dat alles anders gaat worden: „De ontwikkeling zet door. We krijgen een heilsstaat.” Toch blijkt uiteindelijk dat de krakers heel wat gemeen hebben met hun gereformeerde ouders en grootouders. Ook hún verleden komt ruimschoots aan bod in subtiel geschetste jeugderinneringen.

Het boekje is uitgegeven door KOK in Kampen (ISBN 90 242 21226) (FS) □